

Prihajajo novi ukrepi za omejitev plastike

Evropska strategija se osredotoča na ukrepe preprečevanja nenamerne prehoda odpadkov plastike v širše okolje.

Antonija Božič Cerar, Služba za varstvo okolja GZS

Foto: Zare Modic

V Evropi vsako leto ustvarimo 25 milijonov ton plastičnih odpadkov, od katerih se manj kot 30 odstotkov zbere za recikliranje. Vseevropska strategija za plastiko, ki je bila objavljena 16. januarja letos, predvideva, da naj bi bila vsa plastična embalaža do leta 2030 zasnovana tako, da jo bo mogoče v celoti reciklirati ali spet uporabiti. Evropska komisija je napovedala, da bo preverila pogoje zakonodaje za vnos embalaže na skupni trg.

Omejili bodo uporabo izdelkov iz plastike

Ukrepi bodo usmerjeni predvsem v omejevanje količine nastalih odpadkov in snovi, ki povzročajo smetenje v naravi. Reciklaža odpadnih materialov ima prednost pred sežiganjem in odlaganjem.

Komisija bo oblikovala ukrepe za omejitev uporabe izdelkov iz plastike, namenjenih za enkratno uporabo. Mednje prištevajo cigaretno ogorke, plastenke pijač in njihove pokrovčke, ušesne palčke, damske vložke, vrečke, embalažo prigrizkov (čips), ovoje bonbonov, slamice, mešalne paličice, balone in celo palčke za nošenje balonov, posode za živila, lončke in njihove pokrovčke ter jedilni pribor za enkratno uporabo. Omenjajo tudi ukrepe za izgubljeno ali zapuščeno ribiško opremo in delce mikroplastike, manjše od 5 milimetrov.

Podobne ukrepe, kot začenjajo veljati za plastične nosilne vrečke, lahko pričakujemo glede embalaže, namenjene enkratni uporabi.

Bo biološko razgradljiva plastika obvezna?

Pri biološko razgradljivi plastiki in plastiki, ki jo je možno kompostirati, še ni jasnih pravil označevanja, ki bi potrošnika usmerjali k pravilnemu ravnanju z njihovimi odpadki. Takšni odpadki, ki zaidejo v obstoječe sisteme zbiranja odpadkov, ovirajo učinkovito snovno reciklažo bolj razširjenih, konvencionalnih plastičnih materialov. Za zdaj izdelki iz biološko razgradljive plastike še niso podprti s sistemi zbiranja in predelave. Na voljo je tudi še premalo podatkov

Služba za varstvo okolja pri GZS izvaja aktivnosti, ki naslavljajo različne vidike problematike plastičnih odpadkov v okviru Interreg projektov MOVECO (<http://bit.ly/2wfZsy4>) in RETRACKING (<http://bit.ly/2Etb95z>)

glede njihove dejanske razgradnje v morju in vpliva na ekosisteme.

Sisteme predelave bo treba nadgraditi

O reciklaži bo treba razmišljati skozi vso vrednostno verigo izdelkov, od njihove zasnove, proizvodnje, do ravnanja z odpadki. Sisteme zbiranja, ločevanja in predelave bo treba nadgraditi in posodobiti. Izboljšati bo treba sledljivost nevarnih snovi, ki lahko vplivajo na varno in učinkovito reciklažo.

V Evropi še vedno odlagamo 31 odstotkov plastičnih odpadkov in 39 odstotkov le-teh sežigamo. To v prihodnosti ne bo več sprejemljivo. V začetku 2018 je Kitajska zaprla vrata za uvoz odpadne plastike, kar bo ustvarilo še dodatne potrebe po naložbah v infrastrukturo za zbiranje, ločevanje in predelavo odpadkov.

Foto: Depositphotos

Potrebna bo finančna stimulacija

Za obdobje od 2014 do 2020 je Evropska unija prek različnih skladov usmerila prek 5,5 milijarde evrov v naložbe za ravnanje z odpadki. Dodaten vir financiranja sistemov ravnanja z odpadki prepozna Evropska komisija tudi v shemah razširjene odgovornosti. Komisija bo oblikovala navodila za modulacijo stroškov, ki jo plačujejo proizvajalci za ravnanje z embalažo in odpadno embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo ter baterijami in akumulatorji. Proizvajalci bodo morali biti za izdelke, ki so zasnovani tako, da jih je lažje reciklirati, motivirani tudi finančno. [gg](#)

svetovalec

Le okoli 5 % plastične embalaže ostane v gospodarstvu, ostalo se porazgubi po njeni prvi, običajno zelo kratkotrajni uporabi.

Sisteme zbiranja, ločevanja in predelave bo treba nadgraditi in posodobiti.

Prijava na okoljskeE-novice

